

Saksbehandler: Christina Leverkus telefon: 458 06 601

JournalpostID 21/34321
ArkivsakID 20/15647
Arkivkode FA-L32

Nytt veinavn til sidevei på Hanekleiva

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Formannskap	03.09.2021	076/21

Kommunedirektørens innstilling:

I medhold av Matrikkelloven §21, Matrikkelforskriften §51 og Lov om stadnamn, vedtas veinavn på sideveien som er igjen etter omleggingen av Hanekleiva (gatenummer 1247) som følger:

03.09.2021 Behandling i Formannskap

Sak 81/21, foreslått av Tove Ødeskaug, Senterpartiet
Nytt veinavn: Kleivabakken

Forslag fra Ødeskaug (SP) enstemmig vedtatt.

FORM - NH-076/21 vedtak:

Nytt veinavn: Kleivabakken

Sammendrag

Når en stikkvei eller sidevei har flere eiendommer knyttet til seg er det vanlig praksis å tildele denne veien et eget adressenavn (veinavn). Etter omleggingen av Hanekleiva har 12 eiendommer adresse til det som nå er en sidevei. Per i dag har disse eiendommene fortsatt adresse til Hanekleiva. Denne sideveien skal nå bli gitt et eget adressenavn.

En adresse skal sørge for at alle på en lett og forståelig måte kan finne frem (jf. Matrikkelforskriften § 49). Dette gjelder spesielt nødetatene. Samtidig som de representerer viktige språklige og kulturelle verdier. De er en del av det lokale miljøet og den lokale historien og er med på å styrke folks følelse av å høre til på et sted. Språkrådet presiserer at når nye navn skal vedtas, må en ha i tankene at disse skal bli stående i generasjoner framover. Vei- og gatenavn er, som andre stedsnavn, en del av det kollektive minnet til menneskene som bor der.

(<https://www.sprakradet.no/Sprakarbeid/Stedsnavn/Kommunal-navnsetting/Navngivingsprinsipper-for-adressenavn/>)

Faktaopplysninger

Veistrekningen som skal få et nytt navn har blitt en sidevei da Hanekleiva måtte legges om i forbindelse med etableringen av næringseiendommene. Det er 12 adresser på denne strekningen. Prosessen til nytt veinavn på sideveien i Hanekleiva startet med en forslagsrunde, som ble annonsert i Jarlsberg avis og på kommunens Facebook og nettsider i februar 2021.

Da den nye veien fra rundkjøringen i Hanekleiva og mot Oreberg skulle få navn i 2018 ble Dyllebergveien foreslått. Det ble ikke vedtatt den gangen, men det ble samtidig foreslått at Dyllebergveien kunne passe som et veinavn på sideveien som kom i Hanekleiva etter veiomleggingen, i tilfelle denne måtte få et eget navn. I forslagsrunden ble det etterspurt innspill til Dyllebergveien som navnevalg.

I løpet av forslagsrunden ble det sendt inn 10 forslag fra fem forslagsstillere. Forslagene ble sendt til språkrådet for tilrådning. Deretter ble de innsendte forslagene sendt ut på høring.

De innsendte forslagene med begrunnelse, tilrådning, innspill og kulturminnefaglige råd fra Kommunedirektøren:

Dyllebergveien

Forslagstiller	Sande historielag foreslo navnet i 2018 i tilfelle sideveien en gang skulle få nytt navn (Sande kommunes journalpost 18/1196-11).
Innspill	<p>Truls Bonden – Sideveien ender ved Dylleberg. Navnet ble foreslått av historielaget, og selv om det ikke er noen fysiske spor igjen av gården Dylleberg så eksisterer fortsatt navnet.</p> <p>Første kjente bruk av Dylleberg er fra 1395 og navnet har dermed in lang historie i kommunen og burde tas vare på.</p> <p>Harald Bråthen – Dylleberg er lokalhistoriske som er godt kjent for folk som bor i Hanekleiva.</p> <p>Hege og Morten Gjessing – Ønsker ikke bruke navnet på et sted som ikke lenger finnes og ikke har noen fysisk tilknytning til eksisterende vei.</p> <p>Anders Letmolie (på vegne av beboere i sideveien som blir berørt) – Beboere har ikke noe forhold til navnet Dylleberg og stedet eksisterer ikke lenger. Veien går heller ikke hele veien opp til Dylleberg-området men ender i en blindvei noen hundre meter før. Herfra går det en gangvei videre opp.</p>
Tilråding fra Språkrådet	Ingen merknader. Dylleberg er eneste godkjente skrivemåte i Sentralt stedsnavnregister (SSR) for seternavnet som utgjør forleddet her.
Kulturminnefaglig råd	<p>Navnet er i tråd med §1.1 i Stadnamnslova:</p> <p><i>Formålet med denne lova er å ta vare på stadnamn som språklege kulturminne, gi dei ei skriftform som er praktisk, og som ikkje skyggjer for meiningsinnhaldet i namnet, og medverke til kjennskap til og aktiv bruk av namna.</i></p> <p>Det er vanlig praksis at veinavn får navn basert på immateriell kulturarv og veinavn er en av de få midlene vi har til å ta vare på disse ellers skjøre kulturminnene. Navnet Dylleberg kommer fra et seter som tidligere stod der hvor ASKO-bygget nå er bygget. Navnet står i fare for å forsvinne helt om det ikke implementeres i et veinavn.</p>

Skimaker Borgens vei

Forslagstiller	Sande historielag
Begrunnelse fra forslagstiller	Fra 1918 – 1938 bodde Kristen Johansen Borgen på gården Solvang i Hanekleiva. Han var en aktiv mann i sparebankstyret og andre lag og foreninger, men også skimaker. Han produserte ski i uthuset på Solvang. Etter 1938 flyttet han over til Søli på andre siden av veien.
Tilråding fra Språkrådet	Ingen merknader.
Innspill fra	Beboerne påpeker at de ikke har et forhold til dette navnet og at navnet

høringsrunde	kan oppfattes tungvint. Det påpekes at skimaker ikke er et ord som brukes i moderne språk.
Kulturminnefaglig råd	Ingen merknader.

Solvangveien/Solvangsvingen/Solvang

Forslagstiller	Hege og Morten Gjessing
Begrunnelse fra forslagstiller	Solvang er bruksnavnet på Hanekleiva 33. Solvang ble bygget i 1907 og var det første bruket som ble skilt ut og etablert på denne delen av Hanekleiva. Det er også eiendommen med lengst grense mot veistubben som skal få nytt navn.
Tilråding fra Språkrådet	Ingen merknader. Solvang er eneste godkjente skrivemåte i SSR for bruksnavnet som utgjør forleddet her. Forleddet kan kombineres med all foreslåtte etterledd.
Innspill fra høringsrunde	Det kan virke feil å basere veinavn på bruksnavnet til eiendommene i veien i og med at alle eiendommene har gamle bruksnavn. Det er vanlig praksis at veien fører til stedet som brukes i veinavnet, det er ikke tilfellet her. Solvang er også et av landets mest brukte veinavn.
Kulturminnefaglig råd	Ingen merknader.

Lupinveien

Forslagstiller	Hege og Morten Gjessing
Begrunnelse fra forslagstiller	Det vokser en del lupiner i Hanekleiva
Tilråding fra Språkrådet	Ingen merknader til selve skrivemåten, men lupin er en plante som ikke naturlig hører hjemme i norsk natur, og som truer stedeegne norske plantearter. Plantenavn i adressenavn bør gjenspeile naturen på stedet.
Innspill fra høringsrunde	Ingen
Kulturminnefaglig råd	Ingen merknader.

Granheimlia

Forslagstiller	Anders Letmolie (på vegne av beboere i sideveien som blir berørt)
Begrunnelse fra forslagstiller	Hvis veinavnet skal baseres på et bruksnavn ønsker beboerne Granheim. Granheim er en gård ca. midtveis opp i bakken med bebyggelse fra 1918, nåværende Hanekleiva 32.
Tilråding fra Språkrådet	Ingen merknader. Granheim er eneste godkjente skrivemåte i SSR for bruksnavnet som utgjør forleddet her.

Innspill fra høringsrunde Kulturminnefaglig råd	<p>Dette var det nest mest populære forslaget blant beboerne. Granheim er gården Ellen Stampe har bodd på i mange år.</p> <p>Ingen merknader.</p>
--	---

Kleiva/Kleivabakken

Forslagstiller	Anders Letmolie (på vegne av beboere i sideveien som blir berørt)
Begrunnelse fra forslagstiller	Det er et navn de lokale har en identitet til. Beboerne og vil gjerne beholde og er første valg for dem. Etterleddet «-bakken» kan eventuelt føres til for å skille Kleiva mer fra hanekleiva.
Tilråding fra Språkrådet	Ingen merknader til skrivemåten, men kleiv eller kleiva inngår i mange navn i kommunen. Det bør derfor vurderes om Kleiva alene passer særskilt for dette området. Når et navn i bestemt form inngår som forledd i et annet navn, faller som regel den bestemte endelsen bort. Vi tilrår derfor skrivemåten Kleivbakken for dette navneforslaget.
Innspill fra høringsrunde	<p>Innspill fra høringsrunden presiserte at dette var navnet de fleste av de som bor langs gata ønsker. Det er sterke folkelige tradisjoner knyttet til navnet.</p> <p>Et annet innspill påpeker at navnet Kleiva kan forveksles med Gamlekleiva som er den opprinnelige Hanekleivveien.</p> <p>Hvis –a endelsen på Kleivabakken må falle bort, slik språkrådet tilrår bortfaller hele poenget med navnet.</p>
Kulturminnefaglig råd	Det anbefales mot bruk av navnet Kleivabakken basert på tilråding fra Språkrådet. Ifølge norsk rettskriving skal navnet skrives Kleivbakken. Beboerne er imot denne stavelsen da –a endelsen er en viktig del av identiteten. §4 i Stadmnamlova gir muligheter til at gjeldende rettskriving og rettskrivingsprinsipper kan fravike når en skrivemåte har vært lenge i bruk, er kjent og innarbeidet. Hvis Kleivabakken ønskes å benyttes må dette først oppklares.

Ellen Stampes vei/Ellens vei

Forslagstiller	Børre Rikardsen
Begrunnelse fra forslagstiller	Navnet skal markere påvirkningen Stampe familien har hatt i bygde, spesielt Ellen stampe som blant annet jobbet mot omleggingen av jernbanesporet i Sande. Se Sande kommunes saksfremlegg arkivsaknr 18/1196 og journalpost 18/1196-11.
Tilråding fra Språkrådet	Ikke sendt til tilråding på grunnlag av at navnet ikke oppfølger språkrådets retningslinje #7: <i>En bør unngå å bruke navn på nålevende personer i adressenavna.</i>
Innspill fra høringsrunde Kulturminnefaglig råd	<p>Ingen (ble ikke sendt til høring).</p> <p>Følger språkrådets retningslinje å unngå bruk av nålevende personnavn som gatenavn.</p>

Etter vedtak fører kommunen navnet inn i matrikkelen og tildeler husnummer etter gjeldende regelverk.

Juridiske forhold

Matrikkelloven §21: Fastsetjing av offisiell adresse, Matrikkelforskriften §49: Formålet med adresser og skilt, Matrikkelforskriften §51: Adressenavn og Lov om stadnamn §4: Reglar om skrivemåten.

Økonomiske konsekvenser

Kommunen setter opp veinavnskilt ihht. til gjeldende norm.

Vurderinger

Kommunedirektøren mener at Dyllebergveien representerer en viktig historisk verdi og kan derfor være et riktig valg, som følger språkrådets prinsipper for veinavnvalg. Det er imidlertid et navn de nåværende beboerne ikke liker. Kommunedirektøren ber de folkevalgte å balansere lokalhistoriske verdier og beboernes ønsker opp mot hverandre.

Alle forslagene til veinavn oppfyller Språkrådets navngivningsprinsipper, med unntak av Ellens Stapes vei/Ellens vei, som dermed ikke er aktuelle.

Kommunedirektøren anbefaler ikke bruk av Kleiva/Kleivabakken fordi den kan forveksles med andre kleiver i kommunen.

Resten av forslagene ansees som likeverdige og legges frem uten videre innstilling.

Videre behandling

Saken avsluttes i formannskapet.